

Актуальна тема

СЛОВО НАШИМ КОЛЕГАМ

Завдання органів виконавчої влади та місцевого самоврядування щодо руху Шкіл сприяння здоров'ю

Олена ЛОЗЕНКО,

заступник міського голови м. Дніпропетровська

Дніпропетровська міська рада, її виконавчий комітет приділяють особливу увагу зміцненню здоров'я зростаючого покоління – юних дніпропетровців. Саме тому створення мережі навчально-виховних закладів сприяння здоров'ю визнано пріоритетною спільною справою управлінь освіти і науки та охорони здоров'я в нашому місті.

Зазначимо, що рух шкіл сприяння здоров'ю започатковано в Україні від 1995 року (спільний Наказ МОЗ і МОН №25/31 від 07.02.1995) діяльністю 18 навчальних закладів. У 1997 році 20 навчальних закладів Дніпропетровської області та гімназія №136 м. Дніпропетровська приєдналися до всеукраїнської мережі таких шкіл. Від 1997 року гімназії №136 надано міжнародний статус школи сприяння здоров'ю.

Створена й ефективно діюча Дніпропетровська міська мережа шкіл сприяння здоров'ю (ШСЗ) стала не тільки програмою, а й потужним рухом у реформуванні системи середньої освіти, який має бути наближеним до європейських стандартів. Учителі, учні і персонал ШСЗ цілком усвідомлюють ступінь відповідальності й необхідності витрат часу, пов'язані зі вступом до мережі й участю в її роботі. Ця діяльність охоплює:

- розроблення трирічного плану проекту;
- формування проектної групи школи і встановлення черговості й пріоритетності проектних ініціатив;
- розроблення проектів шкільного та загально-міського значення як моделей для реальної практики;
- проведення заходів, що сприяють зміцненню здоров'я підлітків і молоді, формуванню духу колективної відповідальності за власне здоров'я та здоров'я оточуючих;
- підвищення рівня наочності проекту й довіри до нього, а також оцінювання й поширення отриманих результатів.

Оскільки для участі в мережі потребується детальне планування на шкільному рівні, винятково

важливого значення набувають оцінювання і проведення ревізії. Оцінювання шкільних проектів здійснюється з урахуванням їх цілей і завдання. Важливу роль у цьому процесі відіграють районні координатори. Шкільні працівники й координатори мають можливість удосконалювати свої знання й уміння шляхом участі у спеціальних семінарах й оцінювання ходу роботи.

В Україні нині відбувається докорінна перебудова системи освіти. В Європі з великим натхненням поставилися до починань ЄМШСЗ і розглядають її як засіб утілення нових методів викладання і навчання, а також забезпечення здоров'я зростаючого покоління. Тому і наша міська мережа ШСЗ взялася за здійснення поставлених завдань, аби забезпечити ефективне виконання ролі мережі як інструмента змін, а саме:

- гарантувати найвищий рівень підготовки місцевих координаторів за всіма аспектами управління проектом і новаторства (відповідаючи за стратегічне планування, координацію і введення необхідних змін у школах, координатори відіграють вирішальну роль у забезпеченні успішної діяльності на місцевому рівні);

- розробити найефективніші засоби та способи підтримання відповідних темпів і ритмів роботи, забезпечуючи неперервність заходів щодо зміцнення здоров'я в школах і продовження цього у майбутньому, а також впливу на розроблення напрямів здоров'язбережувальної політики на місцевому рівні;

- розглянути найдоречніші методи регулювання й подолання труднощів перехідного етапу розвитку в межах шкіл зміцнення здоров'я.

Завданням органів виконавчої влади та місцевого самоуправління визначено допомогу школам з питань поліпшення їхніх матеріальних і соціальних умов для того, щоб вони відповідали спрямуванню на зміцнення здоров'я. Тож ініціативи – різноманітні, зокрема введення відповідних правил щодо куріння, забезпечення здоровим харчуванням в їдальнях і налагодження санітарної гігієни, безпеки експлуатації шкільних приміщень, розроблення соціальної політики, спрямованої на створення

сприятливої атмосфери процесів викладання і навчання. Така атмосфера стимулює навчальні досягнення, забезпечує рівність можливостей, доступність інформації, посилює почуття гордості в учнів – юних громадян України.

Школам необхідно надати можливість переходу до тих методів навчання й викладання, що забезпечують активнішу участь учнів у цих процесах. Більшою мірою сприяючи зміцненню здоров'я, такі методи потребують конкретних змін, навичок і розуміння як в учнів, так і в учителів. Більшість шкіл є закладами з традиційно утвореною ієрархією й системою керівництва «зверху-вниз», що не дуже відповідає ідеям зміцнення здоров'я. Тому розглядається можливість відкритішого стилю управління, що забезпечує всебічну участь учителів і учнів реально впливати на прийняття рішень і проведення змін. З цією метою деякі школи передано в пряме міське підпорядкування.

Варто всебічно посилювати демократію в школах зміцнення здоров'я та вивчати її вплив на загальну політику у сфері освіти. При цьому визначається першочергова мета – досягнення демократії в класі. Також необхідно вивчити роль громади мікрорайону в контексті діяльності школи зміцнення здоров'я, заохочуючи школи до того, щоб вони були відкритими для різних верств суспільства. Оскільки відповідають за здоров'я учнів рівною мірою їхні сім'ї, громада і школи, взаємодія між ними є дуже важливою.

Планується посилити дослідницькі й оцінні програми проекту. Наукові дослідження й оцінювання є вирішальною умовою успіху й розвитку ініціатив ШСЗ. І тут пріоритетна роль належить міському науково-методичному центру управління освіти і науки.

Діти, підлітки й молодь – це надія на майбутнє. Тому маємо створювати можливості для реалізації здоров'язбережувального потенціалу, аби вони могли стати здоровими, освіченими, компетентними, відповідальними. Дніпропетровська міська

мережа ШСЗ – це ініціатива, спрямована на досягнення цієї мети.

Анотації

Олена ЛОЗЕНКО

Завдання органів виконавчої влади та місцевого самоврядування щодо руху Шкіл сприяння здоров'ю

У статті висвітлюються завдання органів виконавчої влади та місцевого самоврядування щодо Шкіл сприяння здоров'ю в місті Дніпропетровську. Міська мережа Шкіл сприяння здоров'ю розглядається як потужний рух у реформуванні середньої освіти.

Ключові слова: Школа сприяння здоров'ю, середня освіта, реформування.

Елена ЛОЗЕНКО

Задачи органов исполнительной власти и местного самоуправления относительно движения Школ содействия здоровью

В статье раскрываются задачи органов исполнительной власти и местного самоуправления относительно Школ содействия здоровью в городе Днепропетровске. Городская сеть Школ содействия здоровью рассматривается как мощное движение в процессе реформирования среднего образования.

Ключевые слова: Школа содействия здоровью, среднее образование, реформирование.

Olena LOZENKO

The tasks of selfgoverning organs of city power as for the health promoting Schools

The article deals with the tasks of municipal organs of selfgoverning as to the development of health promoting school in Dnipropetrovsk. The city network of health promoting school is regarded as a powerful movement in the of reforming the secondary education system.

Keywords: School health promotion, secondary education, reforming.

